

**Aan de dames en heren Voorzitters
van de openbare centra voor
maatschappelijk welzijn**

Datum: 13-04-2010

**Omzendbrief betreffende het “preventief sociaal energiebeleid” in
het kader van het Gas- en Elektriciteitsfonds.**

1. De taken van het Gas- en Elektriciteitsfonds

De wet van 4 september 2002 houdende toewijzing van een opdracht aan de openbare centra voor maatschappelijk welzijn inzake de begeleiding en de financiële maatschappelijke steunverlening aan de meest hulpbehoevenden inzake energielevering vermeldt twee doelstellingen:

- de noodzakelijke ondersteuning en sociale en budgettaire begeleiding te verstrekken aan personen die betalingsmoeilijkheden ondervinden, inzonderheid met hun rekeningen voor gas en elektriciteit. Het gaat hier om de onderhandeling inzake afbetalingsplannen en/of het opzetten van een budgetbegeleiding;
- financiële maatschappelijke steun toekennen aan personen waarvan de schuldenlast van die aard is dat zij, ondanks hun persoonlijke inspanningen, hun gas- en elektriciteitsrekeningen niet meer kunnen betalen.

De wet komt in artikel 4 tegemoet aan de eerste doelstelling door tussenkomsten in personeelskosten toe te kennen aan de OCMW's zodat zij bemiddelingsdiensten kunnen opzetten.

Artikel 6 komt van zijn kant tegemoet aan de tweede doelstelling via twee soorten maatregelen: enerzijds het toekennen van tegemoetkomingen inzake niet-betaalde rekeningen, anderzijds de mogelijkheid om maatregelen te nemen in het kader van een preventief sociaal energiebeleid. Binnen het kader van de middelen die hem worden toegekend, beslist het OCMW aan welke in artikel 6 vermelde maatregel voorrang wordt gegeven.

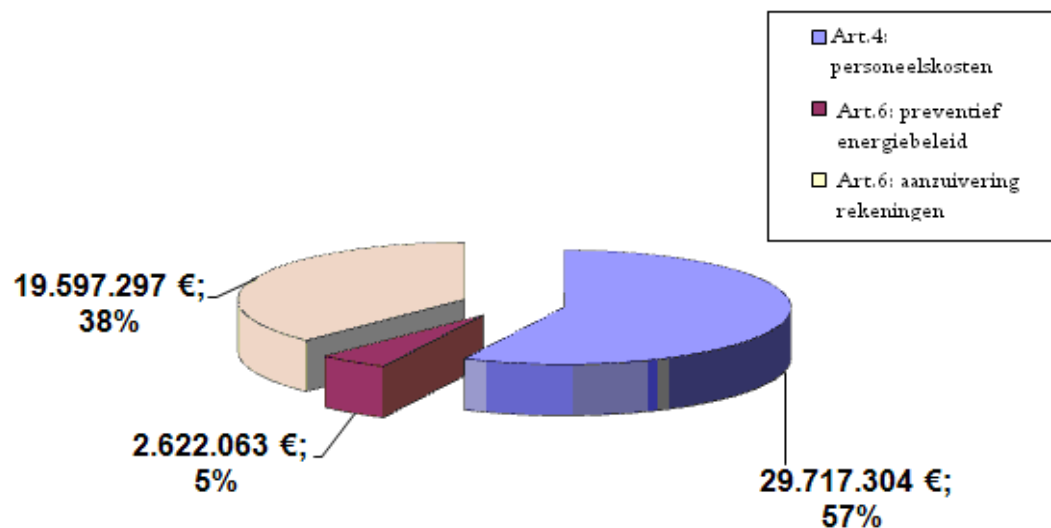
2. Vaststelling

Er dient vastgesteld te worden dat kansarme gezinnen in verhouding een groter aandeel van hun inkomen besteden aan energie dan gezinnen met een gemiddeld of een hoog inkomen.

Bron: FOD Economie	Gezinnen boven de armoededrempel	Gezinnen onder de armoededrempel
Uitgaven voor energie (E)	1.818,03 € / jaar	1.474,15 € / jaar
Totale uitgaven (T)	33.711,77 € / jaar	20.017,21 € / jaar
Ratio (E/T)	5,4 %	7,4 %

Het luik preventief sociaal energiebeleid binnen het Gas- en Elektriciteitsfonds is er op gericht deze toestand aan te pakken.

De cijfers van 2008 tonen echter dat de OCMW's zich meer richten op het aanzuiveren van niet-betaalde rekeningen dan op een preventief sociaal energiebeleid.

3. **Uitbreiding van maatregelen die vallen onder het preventief sociaal energiebeleid**

Aangezien energie een belangrijk aandachtspunt is van de regering wens ik het preventieve luik in het sociaal energiebeleid te versterken.

Het Gas- en Elektriciteitsfonds is erop gericht een doelgerichte maatschappelijke dienstverlening mogelijk te maken voor de meest hulpbehoevenden. Om beter te kunnen strijden tegen energiearmoede en om op het terrein een efficiënt beleid inzake energie neer te zetten, worden de maatregelen die binnen het Fonds in aanmerking kunnen worden genomen ruimer geïnterpreteerd.

Hierna vindt u een niet-exhaustieve lijst met voorbeelden die op het terrein kunnen worden toegepast. Zij herneemt de vroegere voorbeelden en voegt nieuwe mogelijkheden toe.

A. Individuele acties

- Het OCMW kan tegemoet komen in de kosten voor efficiëntere en veiligere toestellen

Bijvoorbeeld:

- tweevoudige meter;
- budgetmeter;
- aankoop spaarlampen;
- aankoop wattmeters;
- aankoop van stekkerdozen met schakelaar;
- aankoop van een pelletkachel;
- aankoop van een spaardouchekop;
- aankoop of hulp bij de aankoop van koelkast of wasmachine klasse A+;
- aankoop lamp met een lager verbruik;
- ...

- Het OCMW kan tegemoet komen in het toezicht op, het onderhoud of het conform maken van toestellen voor energie

- ofwel door tegemoet te komen in de installatie of in het onderhoud van toestellen voor energie

Bijvoorbeeld:

- installatie van een performanter stroomcircuit;

- vegen van schoorstenen;
 - onderhoud van verwarmingsketels;
 - ...
- ofwel door tegemoet te komen in een geïndividualiseerde energiediagnostiek

Bijvoorbeeld:

- geïndividualiseerde energiescan;
- energieaudit;
- energieanalyse;
- opvolgen huishoudelijk verbruik;
- hulp bij de keuze energieleverancier;
- ...

➤ Het OCMW kan tegemoet komen in de vermindering van het energieverbruik

Bijvoorbeeld:

- aankoop van overgordijnen;
- isolatie van verwarmingsbuizen;
- producten om spleten te dichten onder aan de deuren of rond oud raam- of lijstwerk;
- tochtthond;
- plaatsing van reflectoren;
- kamerthermostaten;
- thermostatische kranen;
- ...

➤ Het OCMW kan tegemoet komen in de financiering van werken ter vermindering van de energiekost, zelfs in het kader van ruwbouwwerken

Dit dient betrekking te hebben op de woonst van iemand van de doelgroep.

Bijvoorbeeld:

- isolatie van daken, muren, vloeren en buitendeuren;
- dubbele beglazing en performant raamwerk;
- blinden;
- isolatie van verwarmingsbuizen;
- vervanging van verwarmingsinstallatie;
- tussenkomst in de financiële kost van leningen gericht op energiebesparing;
- ...

B. Collectieve acties

➤ Het OCMW kan gerichte actie nemen op het gebied van informatie en preventie

De wet heeft het over maatregelen op het vlak van “preventief sociaal beleid”. Dit kan slaan op alle informatiemaatregelen op het vlak van energie.

Het fonds kan enkel de ondersteuning die **uitsluitend**¹ gericht is op het energiebeleid ten laste nemen.

Bijvoorbeeld:

- publicatie van folders, brochures;
- rollenspel;
- vragenlijst over verbruikgewoontes;
- ...

➤ Het OCMW kan partnerschapsovereenkomsten sluiten

- De OCMW's kunnen partnerschapsovereenkomsten sluiten met VZW's of lokale actoren die zich toespitsen op energie en de rationalisering ervan.

Het Fonds kan helpen bij de financiering van opleidingen die door de VZW's of lokale actoren worden gegeven, zowel aan burgers als aan maatschappelijk werkers die deze opdracht hebben toevertrouwd gekregen. Deze opleidingen kunnen bijvoorbeeld bestaan uit een bepaalde casestudy. Het bedrag ervan moet echter redelijk blijven.

- De OCMW's kunnen in het kader van het Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost (FRGE) een lokale entiteit oprichten of deelnemen aan de oprichting ervan.

Dit Fonds heeft als opdracht de vermindering van de globale energiekost te bevorderen door middel van:

1. tussenkomst in de financiering van structurele maatregelen ten gunste van de armste bevolkingsgroep voor hun privé-woning die als hoofdverblijfplaats dient;
2. toekenning van leningen aan particulieren tegen een voorkeurtarief met het oog op structurele maatregelen die doorgevoerd moeten worden in privé-woningen die als hoofdverblijfplaats dienen.

Dit Fonds vervult deze opdracht via 'lokale entiteiten' voorgesteld door de gemeenten waarmee het een overeenkomst heeft gesloten.

¹ Ondersteuning die niet uitsluitend hierop gericht is, zoals de aankoop van televisiemateriaal, van draai- en montagemateriaal, kan niet in aanmerking genomen worden door het Fonds.

Meer informatie is terug te vinden op de website van het FRGE: www.frge.be.

- Het OCMW kan de personeelskosten ten laste nemen verbonden aan acties voor het doelpubliek gericht op de vermindering van de energiekost

Bijvoorbeeld:

- kosten voor begeleiding op het gebied van energie;
- auditkosten, diagnosekosten of kosten voor energiescans;
- kosten voor opleiders;
- kosten voor beheerders van projecten op het gebied van energie;
- ...

- Het OCMW kan de kosten ten laste nemen verbonden aan de opleiding van personeel dat werkt rond thema's op het gebied van energie

Bijvoorbeeld:

- beschikken over en opleiden van een referentiepersoon voor energiezaken;
- opleiden van personeel voor het geven van basisadviezen in rationeel energiegebruik voor het doelpubliek;
- opzetten van een efficiënt coördinatiemechanisme tussen de algemene sociale dienst en de energiedienst;
- ...

4. Studie evaluatie van het preventiebeleid van de OCMW's inzake energie

De POD Maatschappelijke Integratie heeft een studie laten uitvoeren om het preventiebeleid van de OCMW's inzake energie te evalueren. Een enquête is uitgevoerd bij de OCMW's om de goede praktijken op het gebied van energie met een rechtstreekse impact op het doelpubliek vast te stellen.

Ik raad u van harte aan deze studie alsook de fiches met de goede praktijken te raadplegen op de website van de POD Maatschappelijke Integratie bij het thema energie (www.mi-is.be).

Hoogachtend,

De Staatssecretaris voor Maatschappelijke
Integratie en Armoedebestrijding,

Ph. COURARD